

STUDIEKEUZE CHECKLIST

Een aanval op uitval

Meer dan dertig procent van de studenten realiseert zich tijdens het eerste studiejaar dat zijn studie toch niet bij hem past. Dat is doodzonde. Het moet beter – en het kán beter. Studentenorganisatie ISO en scholierenvakbond LAKS presenteren in samenwerking met de Tweede Kamerleden van de VVD, de PvdA en het CDA daarom tien ambities om de overgang van het voortgezet onderwijs naar het hoger onderwijs te verbeteren en uitval te voorkomen.

Verbeterpunten voor het voortgezet onderwijs

- 1 Alleen gekwalificeerde loopbaan-docenten voor de klas**
Docenten die scholieren helpen bij hun loopbaanoriëntatie (LOB) moeten daarvoor opgeleid zijn. Dat kan bijvoorbeeld met een korte cursus waarbij docenten leren hoe jongeren het beste keuzes kunnen maken. Hierdoor herkennen docenten beter de talenten en drijfveren van hun scholieren en kunnen zij hen beter adviseren over hun studiekeuze.
- 2 Landelijke eisen aan loopbaanbegeleiding**
Elke leerling verdient goede begeleiding bij zijn studiekeuze. Door dit in de eindexameneisen van het middelbaar onderwijs vast te leggen, moet elke school hieraan voldoen. Aan de andere kant verplicht het scholieren om zich goed voor te bereiden op hun studiekeuze. In het vmbo kunnen scholen de begeleiding zo vormgeven dat scholieren een snuffelstage volgen bij een lokale onderneming of zorginstelling ter voorbereiding op het mbo.
- 3 Elk vak legt verband met een vervolgopleiding en latere loopbaan**
Binnen elk eindexamenvak moet er niet alleen oog zijn voor de inhoud van het centraal examen, maar ook voor wat de relevantie is voor een vervolgopleiding of de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld door tijdens de geschiedenisles een schrijver uit te nodigen die geschiedenis heeft gestudeerd of tijdens de natuurkunde les een ingenieur uit te nodigen en te laten vertellen over het nut van hun studie.
- 4 Middelbare scholen weten hoe hun alumni het doen**
Middelbare scholen moeten inzichtelijk maken hoe hun alumni het in het vervolgonderwijs doen. Feedback van hen zal leiden tot betere LOB waar nieuwe generaties van profiteren.
- 5 Decanen en mentoren kennen het vervolg onderwijs**
Decanen en mentoren moeten goed weten wat het vervolgonderwijs te bieden heeft en op welke wijze het vervolgonderwijs de studiekeuze van scholieren bevordert aan de hand van open dagen en de studiekeuzecheck. Instellingen in het vervolgonderwijs moeten deze informatie goed toegankelijk voor hen maken.

Verbeterpunten voor het hoger onderwijs

- 6 Studiekeuzeactiviteiten voldoen aan een landelijke norm**
In overleg met het vervolgonderwijs, moet er een landelijk kader voor de opzet van studiekeuzechecks worden ontwikkeld. Bij een studiekeuzecheck moet een aankomende student in ieder geval het volgende kunnen verwachten:
  - ☑ De student maakt op een realistische manier kennis met de inhoud en de opzet van een opleiding.
  - ☑ De student kan vrijuit spreken met studenten en docenten van de opleiding.
  - ☑ De student krijgt eerlijke informatie over het toekomstperspectief van de opleiding.
- 7 Uit de studiekeuzecheck volgt een persoonlijk advies**
De studiekeuzecheck moet resulteren in een persoonlijk advies met een persoonlijke motivatie. Ook moet de aankomende student de mogelijkheid krijgen om kritische vragen aan de opleiding te stellen. De studiekeuzecheck is tweerichtingsverkeer: niet alleen de opleiding checkt de student, maar de student checkt ook zijn toekomstige opleiding.
- 8 Oprichting van een expertisecentrum gespecialiseerd in studiekeuzeactiviteiten**
Er moet een expertisecentrum komen waar onderwijsinstellingen terecht kunnen voor advies om hun studiekeuzetraject te verbeteren. Het expertisecentrum verzamelt good practices en is dé expert omtrent studiekeuze: van de juiste voorlichting op de middelbare school tot het vormgeven van de studiekeuzecheck op de hogeschool of universiteit.
- 9 Elke opleiding een zichtbare en correcte studiebijsluiter**
De studiebijsluiter, met daarin o.a. informatie over het arbeidsmarktperspectief, krijgt een niet te missen plek in de informatievoorziening voor studiekeuzers en moet dus duidelijk en prominent op websites zichtbaar worden.
- 10 Continue doorontwikkeling studiekeuzecheck**
Het hoger onderwijs moet worden aangezet tot continue verbetering van de studiekeuzeactiviteiten. Dit is mogelijk doordat we meer leren op basis van ervaringen en nieuwe wetenschappelijke inzichten. Op die manier worden de adviezen aan studenten steeds beter en persoonlijker.

LAKS
landelijk actie comité scholieren

ISO

Samen leerlingen begeleiden

NVS NVL

PvdA

VVD

CDA